

Haftalık Makro Gündem

5 Ağustos 2024

Dr. Fulya Gürbüz

fulya.gurbuz@vegaportfoy.com

Finansal ve Makro-Ekonomik Gelişmeler (29 Temmuz-2 Ağustos 2024)

Türkiye’de 29 Temmuz-2 Ağustos’ta bir önceki haftaya göre öncü Asya borsaları ağırlıklı olmak üzere, ABD, öncü Avrupa borsaları ve Türkiye düştü. Dolar endeksi DXY haftalık %1,1 düştü, Euro/Dolar %0,5 arttı, Dolar/TL %0,8 arttı. Türkiye’nin 2 yıl vadeli tahvil faizi %41,97’ye düştü. ABD 10 yıl vadeli tahvil faizi %3,79’a geriledi, spot ons altın haftalık %2,4 artışla 2443 \$, vadeli Brent petrol %5,3 düşüşle 76,81 \$ oldu. Türkiye’nin 5 yıl vadeli CDS risk primi 3 baz puan artışla 255 baz puana yükseldi.

Türkiye’de ihracat Temmuzda 22,5 mlr \$’a, ithalat 29,7 mlr \$’a yükseldi, ekonomik güven endeksinde kötümserlik artarak sürdü. SAMEKS ve İSO verilerine göre hizmet ve sanayi sektörleri Temmuzda daraldı, girdi maliyetleri sert yükseldi. Türk-İş açlık ve yoksulluk sınırı Temmuzda aylık %1,35, İTO İstanbul Ücretliler Geçinme İndeksi aylık %4,2 arttı, hizmet-ÜFE Haziranda aylık %5,3’e hızlandı. Brüt rezervler haftalık 5,9 mlr \$ düşüşle 148,2 mlr \$ oldu; kredilerdeki artış yataya yakın seyrini korudu.

JP Morgan PMI verilerine göre küresel bazda imalat sektörü Temmuzda sert daraldı.

ABD’de işsizlik oranı Temmuzda %4,3’e yükseldi, ortalama saatlik kazançlar aylık %0,2, yıllık %3,6’ya yavaşladı. ABD’de kamu kesimini de kapsayan ISM verileri imalat sektöründe daralmanın, istihdamda düşüşün ve imalat fiyatlarında artışın hızlandığına işaret etti. Fabrika siparişleri Haziranda aylık %3,3 daraldı. Söz konusu zayıf verilerin etkisiyle piyasalar Eylül ve Kasım toplantılarında FED’den 50’şer, Aralıkta toplantısında 25 baz puan faiz indirimi fiyatlıyor. Geçen haftaki toplantısında FED politika faiz aralığını %5,25-%5,50 ile sabit tutmuştu.

Japonya’da BOJ politika faizini %0,25’e yükseltti, enflasyon ve GSYH tahminlerini düşürdü, işsizlik oranı %2,5’e geriledi.

Euro Bölgesinde TÜFE yıllık %2,6’ya yavaşladı; çekirdek TÜFE yıllık %2,9 ile değişmedi. GSYH 2Ç2024’te yıllık büyüme %0,6’ya hızlandı.

2.Ağu.24	Günlük Değişim	Haftalık Değişim	Aylık Değişim	2.08.2024
BIST100	-3,01%	-3,84%	0,26%	10473,47
BIST30	-3,45%	-3,86%	0,31%	11372,91
Dolar/TL	0,33%	0,82%	2,04%	33,219
Euro/TL	1,34%	1,27%	3,46%	36,252
Euro/Dolar	1,11%	0,51%	1,54%	1,0911
Dolar Endeksi (DXY)	-1,16%	-1,06%	-2,37%	103,21
Gram Altın	-0,04%	2,62%	6,48%	2591,63
Ons Altın (spot)	-0,12%	2,35%	4,88%	2443,24
Brent Petrol	-3,41%	-5,32%	-10,93%	76,81
2-yıllık Tahvil Faizi	-0,13%	-0,26%	1,20%	41,97%
ABD 10-yıllık Tahvil Faizi	-0,19%	-0,40%	-0,64%	3,79%
S&P 500	-1,84%	-2,06%	-2,95%	5346,56

TAKVİM			Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
29.Tem.24	ABD	Dallas Fed İmalat Endeksi (Tem)	-17,5	-12	-15,1
30.Tem.24	Türkiye	Ekonomik Güven Endeksi (Tem)	94,4	97	95,8
	Euro Bölgesi	GSYH 2Ç2024 Büyümesi	ç/ç %0,3; y/y %0,6	ç/ç %0,2; y/y %0,6	ç/ç %0,3; y/y %0,5
31.Tem.24	ABD	FED Politika Faiz Kararı	%5,5	%5,5	%5,5
	Türkiye	SAMEKS Hizmet ve Sanayi Endeksleri (Tem)	Hizmet 46,3; Sanayi 49,5		Hizmet 57,2; Sanayi 53,8
	Japonya	BOJ Politika Faiz Kararı	%0,25	%0,1	%0,1
	Euro Bölgesi	Çekirdek TÜFE (Tem)	y/y %2,9	y/y %2,8	y/y %2,9
1.Ağu.24	İngiltere	BOE Politika Faiz Kararı	%5,0	%5,0	%5,25
	Küresel	JP Morgan Küresel İmalat PMI (Eşik 50) (Tem)	49,7		50,8
	Türkiye	İSO İmalat PMI (Eşik 50) (Tem)	47,2		47,9
	ABD	ISM İmalat PMI (Eşik 50) (Tem)	46,8	48,8	48,5
2.Ağu.24	Türkiye	Ticaret Bakanlığı Dış Ticaret Verileri (Tem)	İhr.22,5 mlr \$, İth.29,7 mlr \$		İhr.18,6 mlr \$, İth.25,0 mlr \$
	ABD	İşsizlik Oranı (Tem)	%4,3	%4,1	%4,1
	ABD	Tarım Dışı İstihdam (Tem)	114 bin kişi	175 bin kişi	179 bin kişi
	ABD	Ortalama Saatlik Kazançlar (Tem)	a/a %0,2; y/y %3,6	a/a %0,3; y/y %3,7	a/a %0,3; y/y %3,8

Yeni Haftada Veriler Ne Söyleyecek?

5–9 Ağustos 2024 haftasında;

Türkiye’de enflasyon, reel efektif döviz kuru (REDK) (eşik 100), finansal yatırım araçlarının getiri oranları, Hazine nakit bütçe dengesi; Haziran ayı sanayi üretimi ile Mayıs ayı dış ticaret birim değer ve hacim endeksleri açıklanacak. Bloomberght anketine göre TÜFE’nin Temmuzda aylık %3,3’e hızlanması (yıllık %62) bekleniyor, girdi maliyetlerinde yükseliş olası.

Küresel hizmet sektörleri PMI (eşik 50) Temmuz verileri açıklanacak. Haziranda JP Morgan Küresel Hizmet PMI (eşik 50) 53,1 değerine gerileyerek küresel hizmet sektöründe büyümenin yavaşladığına işaret etmişti.

ABD’de RCM/TIPP Ekonomik Güven Endeksinde kötümserliğin Ağustos ayında sürmesi, kamu kesimini de kapsayan ISM Hizmet PMI (eşik 50) endeksinin Temmuzda 51’e yükselmesi tahmin ediliyor. İhracat ve ithalatın ise Haziranda artması bekleniyor.

Almanya’da Haziran ayı fabrika siparişleri (aylık bazda artış bekleniyor), sanayi üretimi (aylık bazda artış bekleniyor) ve dış ticaret verileri açıklanacak. Temmuzda TÜFE’nin aylık %0,3’e hızlanması bekleniyor.

Euro Bölgesinde Haziran ayı perakende satışlar (aylık bazda artış bekleniyor) açıklanacak.

İngiltere’de Temmuz ayı Halifax konut fiyat endeksi (aylık bazda konut fiyatlarındaki düşüşün yavaşlaması bekleniyor) açıklanacak.

Çin’de Temmuz ayı dış ticaret ve enflasyon verileri açıklanacak.

TAKVİM			Gerçekleşen	Beklenti	Önceki
5.Ağu.24	Türkiye	Tüketici Fiyat Enflasyonu (TÜFE) (Tem)		a/a %3,3; y/y %62	a/a %1,6; y/y %71,6
	Türkiye	Yurt İçi Üretici Fiyat Enflasyonu (Yİ-ÜFE) (Tem)			a/a %1,4; y/y %50,1
	Çin	Caixin Hizmet PMI (Eşik 50) (Tem)	52,1	51,4	51,2
	Japonya	Jibun Bank Hizmet PMI (Eşik 50) (Tem)	52,5	53,9	49,4
	Euro Bölgesi	HCOB Hizmet PMI (Eşik 50) (Tem)		51,9	52,8
	İngiltere	S&P Global Hizmet PMI (Eşik 50) (Tem)		52,4	52,1
	ABD	S&P Global Hizmet PMI (Eşik 50) (Tem)		56	55,3
	ABD	ISM Hizmet PMI (Eşik 50) (Tem)		51	48,8
6.Ağu.24	Türkiye	Reel Efektif Döviz Kuru (Eşik 100) (Tem)			61,9
	Almanya	Fabrika Siparişleri (Haz)		a/a %2,0	a/a %-1,6
	Euro Bölgesi	Perakende Satışlar (Haz)		a/a %0,3; y/y %0,9	a/a %0,1; y/y %0,3
	ABD	Dış Ticaret İstatistikleri (Haz)		İhr.268 mlr \$, İth. 340 mlr \$	İhr.261,7 mlr \$, İth. 336,7 mlr \$
	ABD	RCM/TIPP Ekonomik Güven Endeksi (Eşik 50) (Ağu)		45	44,2
	ABD	API Ham Petrol Stokları (2 Ağustos)			-4,495 milyon varil
7.Ağu.24	Türkiye	Hazine Nakit Bütçe Dengesi (Tem)			-430,95 milyar TL
	Almanya	Dış Ticaret İstatistikleri (Haz)			İhr.a/a %-3,6, İth.a/a %-6,6
	Almanya	Sanayi Üretimi (Haz)		a/a %1,4	a/a %-2,5
	İngiltere	Halifax Konut Fiyat Endeksi (Tem)		a/a %-0,1; y/y %1,2	a/a %-0,2; y/y %1,6
	ABD	MBA 30-Yıl Mortgage Faiz Oranı (2 Ağustos)			%6,82
	ABD	Mortgage Başvuruları (2 Ağustos)			h/h %-3,9
	ABD	EIA Ham Petrol Stok Değişimi (2 Ağustos)			-3,436 milyon varil
8.Ağu.24	Türkiye	Finansal Yatırım Araçlarının Getiri Oranları (Tem)			Mevduat Faizi a/a %1,88
	Türkiye	Haftalık Para ve Banka Verileri (2 Ağustos)			Brüt Ulusl. Rezerv 148,2 mlr \$
	Çin	Dış Ticaret İstatistikleri (Tem)			İhr. y/y %8,6; İth. y/y %-2,3
	ABD	İlk İşsizlik Başvuruları (3 Ağustos)		247 bin kişi	249 bin kişi
9.Ağu.24	Türkiye	Sanayi Üretimi (Haz)			a/a %1,7; y/y %-0,1
	Türkiye	Dış Ticaret Birim Değer Endeksleri (aylık %) (May)			a/a İhr. %0,9, İth. %0,4
	Çin	TÜFE (Tem)			a/a %-0,2; y/y %0,2
	Almanya	TÜFE (Nihai) (Tem)		a/a %0,3; y/y %2,3	a/a %0,1; y/y %2,2

Yakın ve Orta Vadeli Riskler

- **Jeopolitik Riskler...** Türkiye'nin Kuzey Irak ve Kuzey Suriye'ye yaza doğru olası operasyonları, İsrail'in Gazze saldırılarının paralelinde füze saldırılarıyla Irak, İran, Lübnan, Suriye ve Yemen savaşın içine çekiliyorlar. ABD-Çin gerginliği ve Ermenistan-Azerbaycan savaşı riskleri canlı kalmaya devam ediyor. Kızıldeniz'de gerilimin artması petrol fiyatlarını ve dolayısıyla küresel enflasyonu yeniden olumsuz etkileyebilir.
- **Siyasi Risk...** Mart 2024 seçimlerinin ardından mevcut ekonomi görevinin başındayken Sayın Mehmet Şimşek'in ne kadar süre görevinde kalacağı belirsizliği korunuyor. Bütçe disiplinine yönelik riskler ve artan borçlanma gereğini de dahil ettiğimizde 2024 yılında enflasyon ve kur baskısı ile mali sıkılaştırmanın süreceğini tahmin ediyoruz.
- **Fiyat ve Faiz Riski...** ABD'de FED'in beklentilerden daha az sayıda faiz indirimi yapabileceği olasılığı ABD dolarına olan talebin canlı kalmasını sağlayacağından henüz iyi bir hikaye ortaya koyamayan Türkiye'nin yabancı sermaye çekme olasılığı da sınırlı kalıyor. ECB'nin de kısa vadede faiz indirme olasılığının düşük olması yurtdışı borçlanma maliyetlerinin iyileşmesini baskılıyor.
- **5 Kasım 2024 ABD Seçimleri...** 20 Ocak 2017 – 20 Ocak 2021 dönemi ABD 45. Başkanı Donald Trump ele avuca sığmayan bir lider. Yeniden başkan seçilmesi halinde neler yapabileceğini kestirmek zor.
- **Tedarik Maliyetleri...** Kızıldeniz'de gemilere yapılan saldırılar, rotaların uzamasına ve maliyetlerin artmasına sebep olarak deniz ticaretini kısmen de olsa olumsuz etkilemeye devam ediyor.
- **Dış Talep Daralması...** İhracat iklimindeki olumsuz tablo Türkiye'de istihdamı aşağı yönlü baskılarken, bütçe açığı rekor kırmaya devam ediyor.
- **Finansal İstikrar Riski...** Çin'de gayrimenkul sektörü yüksek finansal risk taşıyor.

YASAL UYARI

Dışarıdan Temin Edilen Verilere İlişkin Yasal Uyarı

Bu günlük bültende/e-postada yer alan her türlü fiyat, veri ve bilgi; kamu kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve diğer piyasa koşullarına göre güvenilir olduğuna inanılan kaynaklardan temin edilmekte olup, bu bilgilerin tam ve eksiksiz şekilde doğru olduğu anlamına gelmemektedir. Günlük bültende yer alan verilerle okuyuculara bülten tarihinden bir işlem günü öncesine ait yayınlanan veriler ve bülten gününe ait yayınlanacak veriler konusunda okuyucuya tarafsız genel bilgiler sunulmaktadır. Bu kaynaklardan temin edilen fiyat, veri ve bilginin kullanılması sebebiyle ortaya çıkabilecek zararlardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.

Yatırım Tavsiyesi Olmadığına Dair Yasal Uyarı

Bu raporda/e-postada yer alan bilgi, analiz ve yorumlar yatırım danışmanlığı ve/veya yönlendirici ve taraflı bir nitelik taşımayıp okuyucuya dürüst ve objektif bakış açısıyla genel bir bilgilendirme yapılmaktadır. Bu raporda yer alan analiz, tavsiye ve yorumlar mali durumunuza, risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir. Burada yer alan bilgi, analiz ve yorumlara dayanılarak yapılacak yatırımların ve işlemlerin sonuçlarından ve oluşacak mali kayıplardan Vega Portföy Yönetimi A.Ş. sorumlu değildir.